

Enrique Figaredo, prefecte apostòlic de Battambang

«A Àsia l'Església marca la diferència»

CARME MUNTÉ

Enrique Figaredo, més conegut com a Kike o «el bisbe de les cadires de rodes», és un bisbe singular. Ho és perquè no s'encarrega d'una diòcesi, sinó d'una prefectura apostòlica, la de Battambang, a Cambodja. Però també perquè el seu pectoral (en forma de Crist mutilat) és testimoni de la feina que fa des del 1985, quan va entrar en contacte amb els cambodjans víctimes de les mines sembrades durant la dictadura de Pol Pot i les guerres. Aquest jesuïta asturià de 59 anys, president de Càritas Cambodja, va participar a la basílica de la Sagrada Família en la missa d'inici de la Quaresma «Sent la Creu», el 10 de març passat.

De família asturiana benestant i estudiant d'Econòmiques, ho va deixar tot, com sant Ignasi de Loiola, per seguir la crida de Déu. Com va anar?

Vaig tenir una experiència de Déu molt bonica que em va canviar la vida. Jo buscava Déu en la pregària. Als 16 anys, en un congrés de joves de Taizé vaig tenir la meua petita il·luminació, en llenguatge

Detall del pectoral amb el Crist mutilat.

de sant Ignasi, «el meu petit Cardener». El Senyor em va dir: «No et tornis boig, Kike, si vols buscar el meu rostre el tens en la gent senzilla.» Vaig començar a interessar-me per la presència de Déu en els més pobres. Mentre estudiava la carrera d'Econòmiques a Madrid, treballava amb els jesuïtes al barri de la Ventilla.

Va arribar el moment de triar entre tots dos mons.

Durant uns exercicis espirituals a tercer de carrera, vaig veure molt clar que havia de dedicar-me als altres com a religiós. Vaig entrar al noviciat i vaig deixar la carrera. Els meus pares volien que acabés Econòmiques, però la meua prioritat era seguir el Senyor en el món dels pobres. Va ser la primera vegada que vaig desobeir els meus pares. Això sí, més endavant vaig acabar la carrera i vaig poder mostrar-los el títol, que, cal dir-ho tot, m'ha servit molt al llarg de la meua trajectòria social i pastoral.

El 1985 entra en contacte amb els cambodjans mutilats. Primer al camp de refugiats de Tailàndia i després, el 1988, a Cambodja.

El bisbe Figaredo destaca la col·laboració amb l'Església budista.

«Per als joves discapacitats Arrupe significa salvació i canvi de vida»

«Com més invertim en educació més evitarem les barbaritats que passen a la vida de la gent pobre»

Quan es troba cara a cara amb el mal i les seves conseqüències (només el genocidi khmer va deixar prop d'1,7 milions de morts), és més difícil creure en Déu?

El meu itinerari pel camp de refugiats ho descriu de forma gràfica. Per accedir-hi vaig haver de passar per cinc controls militars duríssims. Armats fins a les dents, els militars eren un reflex de la violència, la falta d'amistat i la ruptura amb la vida. És l'existència de la no-vida, l'opressió i el mal. Quan em vaig endinsar al camp de refugiats, però, vaig trobar tot el contrari: la vida. Pertot arreu hi havia nens, pobres i despallats, però alegres i vius. Em van brindar una acollida impressionant. Aquell contrast de vida i mort em va seduir i em va entristir a parts iguals. Sents Déu, però també veus totes les forces del mal oprimint la vida de la gent senzilla.

La família dels Arrupes

Se'l coneix com el bisbe de les cadires de rodes, perquè n'ha repartides unes 30.000. Quina és la tasca que fa el Centre Arrupe per

a joves amb discapacitat?

Ara l'estadística és de 5 accidents a la setmana, però en temps de guerra i postguerra hi havia 30 accidents al dia. Tenim tres objectius pel que fa a la persona que ha patit un accident de mina: que senti que té valor, que pugui estudiar i construir-se un futur professional, i que s'integri socialment. Molts dels nois i noies que han estat al Centre Arrupe acaben treballant amb nosaltres o formant part del nostre voluntariat. És la família dels Arrupes.

Vostè va conèixer personalment el P. Pedro Arrupe, fundador del Servei Jesuïta a Refugiats. De fet, el considera el seu inspirador.

Era el pare general quan jo vaig entrar al noviciat. Abans d'anar al camp de refugiats de Tailàndia el vaig anar a veure a Roma. «Ara Déu vol que m'estigui en aquesta cadira de rodes», em va dir, «vagi i reemplaçi-m'hi». Em va beneir i jo em vaig sentir el més ungit del món per anar als camps. A l'hora de posar un nom al centre de discapacitats, no en vaig tenir cap dubte. Arrupe ha passat a ser gairebé un cognom per als joves atesos. Per a ells significa salvació i canvi de vida, i per a mi també.

Porta 33 anys a Cambodja. Després d'atendre la situació d'emergència humanitària amb què es va trobar, pot ara desenvolupar projectes a llarg termini?

Exactament. Més de 30.000 persones es beneficien dels diferents projectes. Ens dediquem sobretot a l'educació. Repartim unes 200 beques universitàries. Donem suport i animem 24 escoles de primària. Atenem més de 1.600 alumnes en pobles remots del nord-est de Cambodja a través del projecte *Outreach* («arribar més enllà»). A l'estil del Far West, a mesura que els terrenys queden nets de mines, la gent s'hi mou per conquerir-los per obtenir-ne terres de cultiu. Un cop establerts, hi funden escoles. Nosaltres els donem suport creant aules millors, facilitant accés a l'aigua i proporcionant una paga més bona als professors. El nostre objectiu no és únicament ajudar els discapacitats, sinó també crear comunitat. Per això, ajudem en l'escolarització, però també en la salut i en la creació de riquesa. També hem posat en marxa un programa per proporcionar educació especial a persones

«És una sort ser minoria i no tenir rellevància social, perquè és un estil de vida més humil i senzill»

«El procés pasqual té lloc cada dia. Cal veure'l en la vida de la gent»

amb diversitat funcional.

L'educació permet allunyar nens i joves dels perills que els sotgen?

Els nens han de vèncer molts obstacles, com llargs recorreguts que han de fer per arribar a l'escola. Els pares valoren mitjanament l'escolarització perquè hi ha moltes necessitats a casa. Quan la gent és pobra el primer és menjar. És molt fàcil que nens i nenes no acabin ni l'escola primària. Així mateix, molts pares van a treballar a la veïna Tailàndia i els nens es queden sense cap suport, i amb moltes maldats al voltant: droga, prostitució, explotació sexual i laboral, venda d'òrgans... Hi ha nenes treballant en restaurants, dotze hores diàries i set dies a la setmana, sense cobrar res. D'això a la prostitució hi ha una passa. Per això, com més invertim en educació més evitarem totes les barbaritats que passen a la vida de la gent pobra. Passen per falta de comunitat i de donar valor a la seva pròpia vida. Si ningú no els ajuda, el món del mercat se'ls emporta.

Minoria significativa

El 95% dels cambodjans són budistes. Com és l'experiència de ser minoria?

És una sort ser minoria i no tenir rellevància social, perquè és un

estil de vida més humil i senzill. Et deixa molta llibertat per estar amb la gent i t'obliga a cooperar amb els altres. En aquest sentit, els budistes ens donen una lliçó. Són el 95% a Cambodja però ens reben i ens estimen com ningú. Ja m'agradaria que en els àmbits d'Occident l'Església catòlica rebés els no-catòlics amb la mateixa obertura, frescor i tolerància!

Què significa el continent asiàtic per a la Companyia de Jesús i per a l'Església catòlica?

És un continent molt gran, on els catòlics som pocs, però significatius des del punt de vista religiós i social. La gent valora el nostre carisma i interès pastoral per les persones pobres i la justícia social. El papa Francesc veu que a Àsia l'Església pot construir alguna cosa nova. Hi veu una inspiració molt bonica.

Quan parla de construir alguna cosa nova, a quin tipus d'Església es refereix?

Em refereixo a construir una Església més dinàmica, propera a la gent i present al món. A Occident, on tenim el pes institucional, és més difícil. En el context asiàtic es veu amb més facilitat perquè som més lliures i dinàmics. A Àsia, l'Església marca la diferència, mostra l'Evangeli d'una manera senzilla,

La gran família dels Arrupes.

El Crist mutilat

En un moment de l'entrevista, realitzada a la comunitat jesuïta del carrer Casp de Barcelona, Kike Figaredo ens mostra la Creu de Cambodja, amb un Crist mutilat. Disseñada a partir d'una creu que va veure a la casa d'exercicis de Sant Ignasi de Rodízio (Colares, Portugal), Figaredo ens en destaca tres aspectes. El primer és que «el Senyor se solidaritza i dona suport a les persones amb discapacitat». El segon és la capacitat salvadora dels mateixos discapacitats. «El seu patiment completa els patiments del Senyor que ens salva.» El tercer aspecte ens recorda que el cos místic del Senyor està incomplet. «Falta molta gent que no coneix ni el cor del Senyor, ni la seva misericòrdia, ni la seva persona. Ens hem de comprometre a completar el cos místic del Senyor.»

desenvolupant activitat social i cooperant amb altres organitzacions. Soc rector de Sant Josep, a Taken, on hem fundat una escola per al poble. Les terres les va donar el monestir budista, l'Església catòlica hi va construir els edificis i encoratgem els professors, mentre que qui els paga és el govern. Tenim un tripartit format pel govern, l'Església budista i l'Església catòlica. Treballem junts pel bé de tots.

El papa Francesc encara no ha visitat Cambodja. Quan ho farà?

Seria fantàstic que visités les nostres comunitats i ens encoratgés en la tasca que fem. També que el poble cambodjà sentís que el Papa l'estima, que s'hi interessa. Quan l'hi dic somriu, i em diu que cal que parli amb els que li organitzen l'agenda. Seria un viatge conjunt al Vietnam, Tailàndia i Cambodja. D'aquí a poc he de veure el nunci i l'hi comentaré.

Quins són els signes pasquals que experimenta al costat del poble cambodjà?

El procés pasqual té lloc cada dia. Cal veure'l en la vida de la gent.

El Chen i el Borja resideixen al Centre Arrupe. Al darrere, la Creu de Cambodja. Van oferir el seu testimoni a la missa «Sent la Creu» de la Sagrada Família.

Un jove entra en la mort i l'obscuritat el dia que té un accident, però quan arriba al Centre Arrupe experimenta la guspira de la resurrecció. També el primer dia en què es posa unes cames ortopèdiques o aprova la selectivitat... Som part de la resurrecció, no només de la destrucció.

**CERTIFICATS MÈDICS
CARNET DE CONDUIR
NÀUTICA I ARMES**

**CENTRE MÈDIC
PLAÇA MOLINA**

DR. RAFAEL SOLANAS ANGLADA

- COTXE, MOTO I CICLOMOTOR
- PSICOTÈCNICS
- LLICÈNCIA D'ARMES
- LABORALS I ESCOLARS
- NÀUTICA

LABORABLES

De 10 a 13 h i de 16 a 20 h

Les persones que es presentin amb un exemplar de Catalunya Cristiana tindran un descompte de 10 euros
www.centromedicoplazamolina.es

INFORMEU-VOS-EN:

Tel. 932 188 826
Mòbil: 639 474 741
c/ Balmes, 281, entr. 2n
08006 Barcelona